

Sedem ključnih načel pristopa LEADER/CLLD

1. Pristop od spodaj navzgor

Pristop od spodaj navzgor je bistvo pristopa LEADER. LEADER verjame, da so lokalni prebivalci najboljši strokovnjaki za spodbujanje razvoja v lokalnem območju. Ta pristop od spodaj navzgor pomeni, da lahko lokalna skupnost in lokalni akterji pomagajo opredeliti razvojno pot za svoje območje v skladu z njihovimi potrebami, pričakovanji in načrti. Aktivno sodelovanje se spodbuja na vsaki stopnji celotnega procesa; med razvojem, izvajanjem, vrednotenjem in oceno LAS in strategije. Vključevanje lokalnih akterjev mora biti pravično in pregledno, vključno s širšim prebivalstvom, gospodarskimi, civilnimi in družbenimi interesnimi skupinami ter reprezentativnimi javnimi in zasebnimi institucijami.

Ta pristop od spodaj navzgor je zapisan v predpisih EU z določbami za spodbujanje in odločanje, ki zagotavljajo, da nobena interesna skupina ne more imeti večine.

2. Območni pristop

LEADER in CLLD temeljita na načinu delovanja, ki povezuje tri elemente lokalnega območja, partnerstva in razvojne strategije v enem samem pristopu. Območje tvori osnovo za razvoj lokalnega partnerstva in strategije ter ustvarja pozitivno vizijo za to, kar bi lahko podprlo z aktivnim zavezništvom lokalnih zainteresiranih strani.

Območje običajno vključuje majhno, homogeno, socialno in funkcionalno povezano ozemlje, za katerega so pogosto značilne skupne tradicije, lokalna identiteta, občutek pripadnosti ali skupne potrebe in pričakovanja. Takšna osredotočenost na območje omogoča lokalnemu partnerstvu, da sodeluje pri prepoznavanju in obravnavanju lokalnih prednosti, izzivov in priložnosti.

3. Lokalno partnerstvo

Lokalna partnerstva za razvoj območja delujejo prek posebnega in strukturiranega mehanizma upravljanja – to so lokalne akcijske skupine. Vključenost v partnerstvo pomeni, da ljudje, ki so bili prej pasivni 'upravičenci' politike, postanejo aktivni partnerji in gonilo razvoja svojega območja; to je odločilna značilnost lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

Partnerstva morajo ustrezati njihovem območju in realnosti njihovega lokalnega konteksta, pri čemer se zavedajo, da je za vzpostavitev zaupanja in delovnih odnosov potreben čas, trud in predanost. Običajno je, da se članstvo v partnerstvu razvija z razvojem strategije in dela LAS. Vendar pa obstajajo nekatera bistvena načela, zapisana v uredbah EU.

4. Celostna in večsektorska strategija

Kot nakazuje kratica LEADER, je njegov cilj zgraditi „povezave med podeželskim gospodarstvom in razvojnimi ukrepi“. Cilj partnerstev in njihovih lokalnih razvojnih strategij je torej izkoristiti povezave med lokalnimi sektorji, da bi izkoristili potencialne multiplikacijske učinke.

Pri tem raziskujejo in obravnavajo potrebe in priložnosti območja na integriran način za doseganje zelenih skupnih ciljev. Ukrepi in projekti, ki jih vsebujejo lokalne strategije, morajo biti zato povezani in usklajeni kot skladna celota. Integrirano ne pomeni vseobsegajočega, vendar se strategije ne bi smele poskušati lotiti vsega naenkrat ali dati vsemu enako težo, nekatere stvari so omejene na lokalni obseg vpliva ali zagotavljanja. V svojih integriranih SLR LAS bi se morale odločiti in se osredotočiti na tiste cilje in ukrepe, ki dodajo vrednost podpori, ki že obstaja, in imajo največje možnosti, da prispevajo k spremembam, ki jih želijo doseči.

5. Mreženje

Mreženje je v središču tega, kar LEADER je in kako deluje. LAS je mreža lokalnih partnerjev, ki s svojo strategijo in dejavnostmi spodbuja povezovanje med lokalnimi akterji in drugimi v razvojni verigi. Prednosti mreženja v LEADER segajo daleč preko tega lokalnega obzorja; lokalna, nacionalna in mednarodna omrežja so postala vse pomembnejša, saj povezujejo podeželske ljudi, kraje in aktivnosti. S pojavom CLLD lahko širša omrežja, ki vključujejo povezave z ne-podeželskimi območji, prinesejo nove možnosti. Mreženje združuje tiste, ki so vključeni v širjenje in izmenjavo znanja, svojih izkušenj, inovacij, idej in informacij, razvijanje medvrstniške podpore, premagovanje izolacije in krepitev zmogljivosti. Mreženje ima pomembno vlogo pri spodbujanju in podpiranju dejavnosti sodelovanja.

6. Inovativnost

Iskanje in spodbujanje novih in inovativnih rešitev za lokalne težave ali izkoriščanje priložnosti je bil osrednji del LEADER že od samega začetka. Inovativnost se nanaša na to, kaj je narejeno, vrste podprtih dejavnosti, razvite izdelke ali storitve itd., Velja tudi za to, kako se stvari izvajajo. Pravzaprav je bil pristop LEADER sam glavna inovacija.

Vsaka lokalna akcijska skupina bi si morala prizadevati za vnos novih elementov in rešitev v razvoj svojega ozemlja. Z ustvarjanjem pravih pogojev in skrbnim negovanjem novih in svežih zamisli lahko lokalne akcijske skupine ustvarijo bistvene in trajne spremembe in koristi za svoja ozemlja, kar je prava dodana vrednost, ki naj bi jo dosegel LEADER.

7. Sodelovanje

Medteritorialno in mednarodno sodelovanje dodaja širšo razsežnost lokalnemu razvoju na podeželju. Sodelovanje gre dlje od mreženja z vključevanjem lokalnih prebivalcev in lokalnih akcijskih skupin do sodelovanja pri izvajanju skupnega projekta. To lahko vključuje druge skupine LEADER ali podobno oblikovano skupino v drugi regiji, državi članici, v okviru drugega Evropskega strukturnega in investicijskega sklada (ESI) ali celo v državi, ki ni EU.

Seveda pa sodelovanje ni samo sebi namen, pri sodelovanju z drugimi mora biti jasen namen in korist. Sodelovanje z drugimi regijami je lahko odličen vir inovacij in prenosa znanja za lokalno prebivalstvo. Sodelovanje LEADER omogoča podeželskim območjem, da obravnavajo in izkoristijo svojo raznolikost z uvajanjem novih perspektiv in spoznanj z drugih območij, prenosom uspešnih pristopov in dobrih praks.